

FORENINGEN AF FRIE
UNGDOMS- OG EFTERSKOLER

24. september 1972.

Underbilag 10.

Styrelsen for Foreningen af frie Ungdoms- og Efterskoler udtaler sin tilslutning til de synspunkter, der ligger til grund for udkastet til en ny lov for folkeskolen.

Følgende bemærkninger vil især omfatte bestemmelser vedrørende undervisningen af elever efter 7. årgang:

Vi er opmærksomme på, at der tilbydes de ældste årgange en række nye valgbare fag „tilbudsfag“ og „valgfag“. En del fag er obligatoriske for eleven, og andre fag skal skolen tilbyde.

Hovedsynspunktet bør være, at der bliver flest mulige valgfrie fag for eleven i 9.-10. årgang.

Nye fag har nye navne, og enkelte gamle fag får også nye navne. Husgerning eller skolekøkken bliver til „hjemkundskab“ — et mere vidtspændende begreb, men dækker det fuldt ud den gamle betegnelse?

Håndarbejde er fastholdt, men det er blevet et noget belastet udtryk. Tekstilformning eller tekstilsløjde er bedre, og faget kunne også gøres attraktivt for drenge. Piger har længe deltaget i træsløjde.

„Oplysning om forurening“. Et fag der bør udvides til „Økologi“. Forurening burde forsvinde. Økologi indeholder et fremtidsperspektiv.

Den obligatoriske sprogundervisning i tysk i 7. skoleår skønnes af tvivlsom værdi, hvis den ikke følges op som et valgfrit fag i de senere årgange. Der er tradition for at tilbyde tysk, men undervisningen i sprog bør udvides til at omfatte tilbud til de sprognemme elever, så der også kan vælges f. eks. russisk eller spansk.

En del nye fag er af erhvervsorienterende karakter, men alle er teoretiske fag. Hvor bliver der plads til værkstedsundervisning og mere erhvervsfagligt betonet arbejde i skolen?

Den udvidede skolegang til foreløbig 9 år, men med planlægning der sigter mod 12 år, holder alle unge borte fra legemligt arbejde. En meget stor gruppe elever kan ikke

hævde sig i skolestuens mere krævende undervisning, de har behov for en vekselvirkning mellem et praktisk arbejde og en undervisning, der sigter mod et erhverv.

Det er værdifuldt, at der kan tilbydes specialundervisning til elever, der har behov for en særlig støtte, men det kan være fuldt så vigtigt at animere de mere lærenemme til at yde mere. Der må gerne være mål, der ligger en del over, hvad gennemsnittet kan nå.

Af de ældste årgange kræves forståelse for samarbejde, men der må også være plads for en individualiseret undervisning, der stiller store krav til den enkelte elev.

Styrelsen kan følge undervisningsministeren langt med hensyn til prøvers omlægning til personlige udtalelser baseret på et eller flere års arbejde.

Principielt er skolerne frit stillet med hensyn til at afholde standardiserede prøver som et tilbud til elever, der måtte ønske det.

Den personlige udtalelse om den enkelte elev bør have en mere fremtrædende plads for efterhånden helt at erstatte den nugældende karaktergivning.

Folkeskole eller en fri ungdoms- og efterskole?

Folketingsbeslutningen af 30. maj 1969 bestemmer, at undervisningspligten for 8.-9. skoleår kan opfyldes såvel i folkeskolen som på efterskole og ungdomsskole, idet disse skoleformer indgår i den 9-årige grundskole på linje med friskoler og andre private skoler.

Efter 7. skoleår er der for børn og forældre *frihed til valg af skole*. Denne valgmulighed bør *meget klart* fremgå af de bestemmelser, der rummes i lov om folkeskolen.

Styrelsen for de frie ungdoms- og efterskoler kan give forslag til følgende vedføjelse:

§ 11 stk. 4:

„Efter grundskolens 7. skoleår er der *frit valg af skole*, idet undervisnings-